

25 Nisan 1967

TÜRKİYE'DE KOMÜNİZM ve İRKÇILIK

Yazan: **KÂZİM ALOÇ**
Eski Sıkı Yönetim Savcısı

İfşa ediyorum

Yüksek tahsil gençliği arasında komünizm faaliyeti

“İLERİ GENÇLER BİRLİĞİ,, KOMÜNİST ŞUR'ASININ KARARIYLA KURULMUŞTU

XIV
İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nde sayı kısmın üstünde durduğu Ebediyat Fakültesi öğrencisi Tahsin Berkem, Mayıs ayı sonlarında ansızın ortadan kaybolunca, cereyan eden esrarengiz olaylar üstünde bir ışık belirdi.

lice yürüttükleri tahkikatı müteakip, Samsun'lu olduğunu, ailesinin Samsun civarında bir çiftliği bulunduğunu ve sık sık bu çiftliğe gittiğini tespit etmişlerdi.

Durum, derhal Samsun'a bildirildi ve çok geçmeden, ortadan kaybolan Tahsin Berkem, Samsun'da bahis konusu çiftlikte bulunup, İstanbul'a getirildi.

Emniyet Müdürlüğü mühassıs doktoru tarafından muayenesi yapıldı. Evet, sağ kolu bileğinden çıkık ve başında da bir yara izi tespit edilmişti. Sorğuya, Süleymaniye Camii minareleri arasına asılmak istenen afiştten başlamak faydalı olacaktı. Sualler bu yöne çevrildi. Çok geçmeden siyasî kısım polisleri Tahsin Berkem üzerinde, haftalardır ısrarla durmanın büyük faydasını görmeye başlamışlardı.

Bidayette konuşmak istemiyordu. Fakat gevelemelelerinden sırlarını vereceği ve bu işe girdiğine pişman olmuşu benziyordu.

DÜNDAR BAŞTİMAR
(Teşkilât Üniversitede büyüyor)

bütün fakültelerine yayıldı. Yukarıda isimleri sayılanlardan başka Cezmi Ulucan, Ekrem Ataman İsmail Tanık, Dündar Baştımara, Muzaffer Özkolçak Müeyyet Boratav, Can Boratav, S. Yazıldı, Safter Tümay, Arslan Kaynar dağ, O. Bağman, Mehmet Fethi Elmas, Bilâl Şen, Mustafa Arhaşi, Süleyman Taşdağ, F. Kızırmak dahil oldular. Gruplar verilen direktiflerle birbirlerinin evlerinde Yıldız'da Doğancılar parklarında, mesirelerin tenha köşelerinde toplanıp çalışıyorlardı. SETA'nın hazırlayıp sekreterlerine dağıttığı bültenler bu toplantılarda okunuyor, yeni taktikler öğretiliyordu. Bu

YAPILAN İTİRAFLAR

Hele, «..... Her şeyi anlatırım. Fakat ne olursunuz, intiharıma müsaade ediniz.» gibi konuşmaları mühim sırlara da sahip bulunduğu kanaatini kuvvetlendirmişti. Telkinler tesirini göstermekte gecikmedi.
«— Ne olursa olsun anlatacağım.» diye razı oldu.
—«Süleymaniye Camiinin

minarelerine Saracoğlu faşisttir» yazılı afişi asanlardan biri benim. Yanımda da İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi asistanlarından Mührü Belli vardı.» dedi.

Böylece başlayan itiraflar bir çorap söküğü gibi birbirini takip etti. Bilhassa, 1945, 1946, 1947 yıllarındaki faaliyetlerin meydana çıkarılması aramalarda ele geçen vesikalar «İLERİ GENÇLER BİRLİĞİ» felaketini bütün çıplaklığıyla ortaya çıkarmıştı.

«SETA» ACELE TOPLANIYOR

«SETA» yâni Komünist Şurası Reşat Fuat Baraner şebekesinin tevkifatı hızını kaybedince acele toplandı. Esasen 1943 yılında alınmış bir prensip kararı vardı. O da, her ne pahasına olursa olsun teşkilatlanma faaliyeti

EMİN SEKÜN
(SETA üyesi bir tornacı)

arada ihtilâlcilik metodlarıyla yetiştirici mahiyette hususi dersler veren de Emin Sekün'den başkası değildi.

LİDERLERİNİN

Saracoğlu'na verilen gizli rapor

Resimde, o zamanlar fikirleri pek yayılan solcu hocaları görüyorsunuz.

Halk arasında Irk ve Mezhep kavgaları körükleniyordu

Dün ilk kısmını verdiği-miz basına ait gizli raporun (gazeteler arasındaki polemiklerin) ikinci ve son kısmını bugün veriyoruz.

TÜRK YURDU, (Sayı: 8, Sahife: 229)

Dr. Hasan Ferit Cansever, yüksek mekteplerde hoca olan Yurt ve Dünyacıların komünist bulunmaları ve münevver kitleye hitabetmekte olmaları itibarıyla diğerlerinden daha muzır ve tehlikeli olduklarını, yapılacak mücadelenin siyasî ajarlardan ziyade, bunlara müteveccih olması lüzumunu tebarüz ettirmektedir.

DEĞİRMEN, (Sayı: 2; Sahife: 36)

Halit Tanyeli, Turancılık yapan matbuat münevverlerinin bu mevzuu bir iki post kapmak için vasıta olarak kullandıklarını tebarüz ettirmektedir.

YURT VE DÜNYA, (Sayı: 21, Sahife: 258)

Halit Tanyeli'nin bu görüşü tasvib edilmekte ve bu satırlar gençliğe heyecan ve ülkü vermek iddiasıyla ortaya çıkıp şovenizm aşıl原因ayan bunaklara gençliğin en iyi cevabı olarak kabul edilmektedir.

YURT VE DÜNYA, (Sayı: 20, Sahife: 267)

Vurgunculuğu mevzu alan ağırbaşlı gazetelerin, bil-

hassa mizah gazetelerinin; bu vesile ile halk arasında ırk ve mezhep münaferetlerini körükleyecek propagandalara âlet oldukları, ırk prejüjeleri yaydıkları ileri sürülerek bugünkü dünya mücadelesinin hazırlanışında, halkın içine düştüğü hâle sebep olanlar diye yanlış düşmanlar gösterenlerin bu sahte izahlarıyla bir hissesi alınmıştır denilmektedir.

olduğunu ve gafletimizden istifade ederek tedris heyetimiz arasına girmiş ve Türk talebelerini zehirlemekte, Türk efkârı umûmiyesine kundak sokmakta olan kozmopolit solcu, marksist, milliyetçi düşmanı, caniyâne fikirli, zararlı ideoloji taşıyan bu mikroplardan Türk maarifinin temizlenmesi lüzumunu anlatmakta kendilerine cevap verilerek günün mevzuu olmak, dolayısıyla zehirli fikirlerini daha tesirli bir şekilde aşıl原因amak arzusunun beslediklerine işaret ederek yaptıkları komünist propagandaalarına misaller vermektedir.

AKBABA, (Sayı: 459, Sahife: 4)

Çimdik imzasıyla Ankara'da çıkan bir mecmuanın (Yurt ve Dünya) kan kırmızı muharirlerinin; en büyük Türk şairinin Nâzım Hikmet olduğunu söyliyerek yahudilere dokununca, babalarına sövülmüş gibi kaleme sarılıp muhtekirlerin Türkler olduğunu iddia, Türklüğü terennüm ettiğinden dolayı Mehmet Emin'e hakaret, «Türke Doğru» adlı bir kitap yazdığından ötürü Baltacıoğlu'na hücum ettikleri anlatılmakta ve bir şiir münasebetiyle, «bunların kafasına kalkacak ve kalktıktan sonra da muhakkak incek bir yumruk var; sabretsinler» denmektedir.

DÜNYA
YURT VE DÜNYA

YENİ

kat, Reşat Fuat Baraner grubunu polis nasıl yakalamış ve meydana çıkarmıştı? Hattâ neredeydi? Bu sorular SETA'yı bir hayli düşündürdü ve yordu. Bunlardan dersler çıkarılarak çürük tarafları ayıklanmak suretiyle yeni tetkiklerle esaslı bir teşkilat kurulmasına karar verildi.

HEDEF İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ

Reşat Fuat grubu tevkifatından üniversitede kurulmuş olan hücreler gizlenebilmişti. Şu hâlde teşkilât olarak aydınlar arasında komünist partisi daha mükemmel gelecek ve gizlenebilecekti. Formül de hazırda.

Bulgaristan'da DİMİTROF da aynı şekilde hareket etmiş miydi?... Bu sebeple derhal İstanbul Üniversitesinde «İleri Gençler Birliği - Vurgun cuiuk ve Faşizmle Savaş Cephesi» adıyla bir teşkilât kurulmasına karar verildi.

Yöneticiliğine «SETA»nın genç mücahitlerinden İktisat Fakültesi asistanlarından Mihri Belli ve yardımcılığına da yine «SETA» üyesi ve Moskova'da ihtilâlciler olarak yetişmiş Fornacı Emin Sekün getirildi.

TAKTİKLER

Üniversitede, Reşat Fuat şebekesinden yine Moskova'da yetiştirilmiş David Nae ve Kunduracı Osman Paçalı ile Elektrikçi Hasan Basri tarafından kurulan hücreler şunlardı:

(David Nae, Tahsin Berkem, Mustafa Göksu.) (Tahsin Berkem, askerî öğrenci Yusuf Atılğan, askerî öğrenci Kenan Uluğ), (Osman Paçalı, Nuri, Nahit Erel) ile (Safa Yurdanur, Duruş Kazancı, Recep Akesi) den ibaretti.

Mihri Belli, bu hücrelerin sekreterleri ile hemen irtibat sağladı ve SETA'nın yeni taktiğini bildirdi. Hücreler altı veya daha fazla elemandan teşekül edecek gruplar halinde alacaktı. Çünkü polis üç kişilik hücre şekline alıştığı için takiplerde yeni gruplar nazarı dikkati çekmeyecekti. Yakalanma halinde de üç kişiden fazlası kurtulmuş olacaktı. «İleri Gençler Birliği» Kemalist ve Anti-Faşist görünüşlü olacaktı.

Teşkilâtlanma Ve Katılanlar

Komünist gruplar kısa zamanda çoğaldı. Üniversitenin

RAPORU

Artık, yukarda bahsettiğimiz dövizler hazırlanıyor, yaf talar yapıstırılıyor, fabrikalara orak çekiçli kartlar atılıyor. Birbirinden habersiz olarak Eminönü Halkevi'ne sevk edilen komünist grupların profesör İsmail Hakkı Baltacıoğlu'nun konferansını öksürmek, lüzumsuz yerde alkışlamak vs. gibi çirkin tezahüratlarla ihlâl ettikleri ve diğer komünizm hareketlerinde de bilfiil çalıştıkları öğrenilmişti.

Bütün bu yeraltı faaliyetlerine liderlik eden Doktor Şefik Hüsnü Öymer, İngiliz The Tribune gazetesindeki bir komünistin aracılığıyla Moskova'da «Komünist İnternasyonal Türkiye Seksiyonu Komitesi Başkanlığına» gönderdiği raporda «İleri Gençler Birliği» hakkında şunları yazmıştı:

«... Reşat Fuat Baraner'in tevkifatı faaliyeti aslâ sekteye uğratmamış, bundan dersler çıkarılarak kusurlu ve çürük yönler ayıklanmak ve daha sarıh olarak geniş bir DEMOKRATİK SAVAŞ CEP HESİ kurmak istikameti tulmuşdur.

Tabiatıyla ilk haftalarda millî grup ve teşekküllerle bağlantıların çoğu kopmuş ve bazı çevikleşmiş unsurlarda yığınlık âlâmetleri görülmüş ve faaliyetten yan çizenler olmuştur. İdareci kadrodan tedhîş ve tevkiften yaksını sıyrılmış olanlar bunlar meyânında bir sene kadar evvel SETA işlerine alınmış, genç bir mücahit büyük yararlıklar göstermiş ve evvelâ arkadaşlarının maneviyatlarını kuvvetlendirmeye ve sonra da yeni şartlara göre harekete veche vermeye muvaffak olmuştur.

Üniversite muhitinde hiçbir zaman hareketimize nasip olmayan nümayiş ve süratli bir serpilme kaydedilmiş üç ay gibi kısa bir zaman içinde yüz ellisi teşkilâtlı gruplara mensup beş yüz kadar gencin şiarlarımız etrafında harekete geçirilmesi imkânı elde edilmiştir. Eminönü'nde Prof. İsmail Hakkı Baltacıoğlu'nun verdiği konferansa sevk edilen gençler itirazlar ve mâkûs tezahüratla bu konferansı ihlâl ederek muvaffakiyetlerimize bir yenisini daha ilâve etmev' basarmışlardır.»

YARIN : KOMÜNİZM SANIKLARI, POLİS NERZARETHANESİNDE BİLE SİFRELİ HAREKATLERLE KONTUSMAĞA BAŞLAMISLARDI.

Boğaziçi Üniversitesi

Arşiv ve Dokümantasyon Merkezi

Kişisel Arşivlerde İstanbul'da Bilim, Kültür ve Eğitim Tarihi

Ismayıl Hakkı Baltacıoğlu Koleksiyonu

BLTBIO0200601